

שיבה הביתה - אוקטובר 2025

לאחר 738 ימי שבי, חוזרים החטופים הביתה למשפחותיהם

**"ויעשו כל הקהל השבים מן השבי סבות, וישבו בסבות כי לא עשו מימי ישוע בן נון
בן בני ישראל, עד היום ההוא. ותהי שמחה גדולה מאד" (נחמיה פרק ח', י"ד)**

חלוצים וחלוצות יקרים,

בחול המועד סוכות התעוררנו לידיעות על הסכם הפסקת האש ושחרור החטופים - ולגשמי ברכה סמליים שירדו. ברגעים היסטוריים אלה אנו כותבים וכותבות יחד את פרק הסיום של המלחמה שפרצה ב-7.10. הפרק הזה, לפחות, מסתיים בחיזוק רוח האדם, בנאמנות לאדם באשר הוא אדם, ובניצחון הסולידריות החברתית. ההודיה העצומה שאנו חשים וחשות מהולה בכאב. גם עכשיו נזכור את הנופלים במלחמה, את הרוגי ה-7.10, את המשפחות השכולות שאיבדו את יקיריהן במלחמה, את הפצועות והפצועים בגוף ובנפש. לכולנו, אך להסן במיוחד, יקח עוד זמן רב להתאזן ולהחלים.

לאחר 738 ימי שבי נתכנס יחד לעצור ולסמן רגע אחד, רגע גדול בזמן: להודות על שיבת החטופים ששבו בחיים, ולשלוח חיבוק מרחוק למשפחות החטופים ששבו להיקבר באדמת הארץ.

מזמור תהילים זה (שמכעט נבחר כהמנון הלאומי!) מתאר את כמיהת הדורות לשיבה לארץ, ואת השמחה המהולה בדמעות של השיבה.

שירה:

תהילים קכו

שיר המעלות בשוב יהוה את־שיבת ציון היינו כחלמים:
אז ומלא שחוק פינו ולשוננו רנה אז יאמרו בגוים הגדיל יהוה לעשות עם־אלה:
הגדיל יהוה לעשות עמנו היינו שמחים:
שובה יהוה את־שביתנו כאפיקים בנגב: הדרעים בדמעה ברנה יקצרו:
הלוך ילך ויבכה נשא משך־הזרע בא־יבא ברנה נשא אלמתיו:

קריאה:

אדם בחייו | יהודה עמיחי

אדם בחייו אין לו זמן שיהיה לו
זמן לכל.
ואין לו עת שתהיה לו עת
לכל חפץ. קהלת לא צדק בשאמר כך.

אדם צריך לשנא ולאהב בבת אחת.
באותן עינים לבבות ובאותן עינים לצחק
באותן ידיים לזרק אבנים
ובאותן ידיים לאסוף אותן,
לעשות אהבה במלחמה ומלחמה באהבה.

ולשנא ולסלח ולזכר ולשכח
ולסדר ולבלבל ולאכל ולעכל
את מה שהיסטוריה ארפה
עושה בשנים רבות מאד.

אדם בחייו אין לו זמן.
כשהוא מאבד הוא מחפש
כשהוא מוצא הוא שוכח,
כשהוא שוכח הוא אוהב
וכשהוא אוהב הוא מתחיל לשכח.

ונפשו למודה,
ונפשו מקצועית מאד
רק גופו נשאר חובב
תמיד. מנסה וטועה
לא לומד ומתבלבל
שבור ועור בתענוגיו ובמכאוביו.

מות תאנים ימות בסתו,
מצמק ומלא עצמו ומתוק,
העלים מתבישים על האדמה,
והענפים הערומים כבר מצביעים
אל המקום שבו זמן לכל.

נתייחד ונזכור

נזמין לקחת רגע של שקט להתייחדות אישית עם כל שהיה - ואיננו,
עם כל שהיו - ואינם עוד עימנו, עם מי שהיינו אנו - ואיננו עוד.
אפשר להניח יד על הלב, ולעצום עיניים לרגע של התייחדות בדממה.

שירה:

אני נושא עמי | יעקב אורלנד, דוד זהבי
אני נושא עמי את צער השתיקה,
את נוף האלם ששרפנו אז מפחד,
הלא אמרת אלי: "העיר כל כך ריקה"
הלא אמרת אלי: "נשתק מעט ביחד".

בחלוני קמלו כבר שושני הנחם,
בחלוני נסתם חזון המרחבים,
רק הרחובות עוד מחיכים במלוא הרחב,
אל כל אשנב מצת באור הערבים.

בואי נצא שוב לחוצות אותם הלכנו,
אל ספסלי האהובים בגן העיר.
אולי נפגש עוד בפינים אשר שכחנו,
אולי נשמע עוד מחדש אותו השיר.

בחלומות ההם על הספסל הקר,
בחלומות ההם נרדים את עברנו,
עד שיום אחד, גבוה ומכר,
יפל שוב בנשיקות על צנארינו.

מילות סיכום:

ברגעים הרועדים בימים אלה, כל קבוצה וקהילה, כל חניך וחניכה, כל אדם סביבנו חש גוון רגשי מעט
אחר. ניתן מקום לעירוביית הרגשות, וזמן.
לסיום ההתכנסות, נבחר שני שירים המתאימים להלך הרוח שלנו בקבוצה ברגע זה.
לפנינו עבודת תיקון ובנייה גדולה:
של נפשנו, של גופנו, של נפש וגוף החברה הישראלית כולה.
יחד - החזרנו!
יחד - נקום, נבנה, נתקן, נמשיך חיים.

ארגון החלוץ - המדרשה באורנים

הצעות לשירה משותפת

הלוואי

אהוד מנור, בועז שרעבי

הלוואי ומענן תרד עלינו קשת
הלוואי שלעולם הזה יש תקנה...

הלוואי ויום יצמח מתוך סופה גועשת
הלוואי ולא תאבד לעד המתנה
הלוואי שהמדבר יצמיח עשב דשא
הלוואי ועוד נשב בצל התאנה.

הלוואי שלא נכאב ואיש אחיו יאהב
הלוואי ויפתחו שוב שערי גן עדן
הלוואי ויתמזגו מזרח ומערב
הלוואי הלוואי ונחדש ימינו כאן כקדם.

הלוואי ולא ישא עוד גוי אל גוי חרב
הלוואי ולא ננטוש את דרך התקווה
הלוואי והאדם יהיה רחום עד ערב
הלוואי שיש סיכוי אחד לאהבה.
הלוואי שלא נכאב...

ימים של שקט

ירדן בר כוכבא, אבי גרייניק

הנה הם באים ימים של שקט
אחרי הרעש הגדול והנורא
אפשר לנוח קצת על המרפסת
ולאסוף את שברי הסערה

הנה הם באים ימים של שקט
כבר שכחתי איך שהם נראים
אפשר עכשיו לפתוח את הדלת
לשלוח אל הרוח ציפורים

הנה הם באים ימים של שקט
נצא אל החלון לראות
אם קלו כבר המים
אולי כבר יש באופק אדמה
זוגות זוגות
נצא זוגות זוגות
נביט אל השמיים
נחכה ביחד ליונה.

הנה הם באים ימים של שקט
אחרי שכבר איבדנו את הכל
תשב איתי עכשיו על המרפסת
תבכה איתי ביחד על אתמול

הנה הם באים ימים של שקט
שנינו כאן ביחד על ההר
המים כבר ירדו ויש גם קשת
אפשר לקום, סוף העולם עבר.

סימני דרך

נעמי שמר

מי זוכר ומי יודע
את הדרך אל ביתי
מי אשר קולי שומע
הוא יבוא הביתה איתי
ענני נוצה ממעל
והשלף לרגלי
ודינדון פעמון הפלא
השומר תמיד עלי

אי משם, שר לו בדרך
אי משם, שר פעמון
אי משם, שובה הביתה
בזמן הנכון!

אם שכחתי את הדרך
המוכרת משנים
פה ושם בצד הדרך
נשאר לי סימנים:
חץ אחד הנה שלוח
מצוייר בגיר לבן,
לך לך אחר הרוח
שתי פסיעות ורבע מכאן!

אי משם...

מחצבה בצד הדרך
ועליה צל אילן
ובאר אחת או שתיים
לי לאות ולסימן
עז אחת שחורה כלילה
הלוחכת את השיחים
רק למיטיבי הלכת
השבילים הללו פתוחים

אי משם...

לא לבד אני בדרך
ההולכת אל ביתי
יש חבר אחד או שניים
שהולכים הביתה איתי
ובשמש השוקעת
בדינדון פעמונים
הם ידעו לפענח
לי את כל הסימנים

אי משם...

בוא בשלום

רחל שפירא, נורית הירש

צפרי הצפון כָּבֵר הגיעו,
מתערבל האֶבֶק בגבעות.
אחותנו הרוח עברה בְּדָרְכֵים
ואנחנו צמאים לאות.

בוא בשלום, החרשה מזכירה,
בטרם חלקה אחרונה תזרע
ובטרם יוגף חלון—
אנא, שוב אלינו בשלום.

בוא בשלום, נפתחות חצרות,
ערכנו שלחן והדלקנו נרות
ובטרם יושר מזמור
נחכה לך שפתחור.

מתרפק האזוב על האֶבֶן
כתינוק על אמו היחידה.
אחותנו הרוח עברה בשדות
והגשם בכף ידה.

בוא בשלום...

פוכבים ישבצו את האֶפֶק
היָרֵחַ ישלים מחסורו.
אחותנו תפגש בטלה האובד,
בעדנה תלטף צמרו.

בוא בשלום, החרשה מזכירה,
בטרם חלקה אחרונה תזרע
ובטרם יוגף חלון—
אנא, שוב אלינו בשלום.

בוא בשלום, נפתחות חצרות,
ערכנו שלחן והדלקנו נרות
ובטרם יוגף חלון—
אנא, שוב אלינו בשלום.

החלוץ
להגשמה משותפת

אנחנו לא צריכים אבי קורן, שמואל אימברמן

כבר יבשו עינינו מדמעות,
ופינו כבר נותר אילם בלי קול.
מה עוד נבקש, אמור מה עוד?
כמעט ביקשנו לנו את הכל.

את הגשם תן רק בעיתו,
ובאביב פזר לנו פרחים,
ותן שיחזור שוב לביתו,
יותר מזה אנחנו לא צריכים.

כבר כאבנו אלף צלקות,
עמוק בפנים הסתרנו אנחה.
כבר יבשו עינינו מלבכות-
אמור שכבר עמדנו במבחן.

את הגשם תן רק בעיתו,
ובאביב פזר לנו פרחים,
ותן לה להיות שנית איתו-
יותר מזה אנחנו לא צריכים.

כבר כיסינו תל ועוד אחד,
טמנו את ליבנו בין ברושים.
עוד מעט תפרוץ האנחה-
קבל זאת כתפילה מאוד אישית.

את הגשם תן רק בעיתו,
ובאביב פזר לנו פרחים,
ותן לנו לשוב ולראותו-
יותר מזה אנחנו לא צריכים.

מחר נעמי שמר

מחר אולי נפליגה בספינות
מחוף אילת עד חוף שנהב
ועל המשחתות הישנות
יטעינו תפוחי זהב

כל זה אינו משל ולא חלום
זה נכון כאור בצהריים
כל זה יבוא מחר אם לא היום
ואם לא מחר אז מחרתיים

מחר אולי בכל המשעולים
ארי בעדר צאן ינהג
מחר יכו באלף ענבלים
המון פעמונים של חג

כל זה אינו משל ולא חלום...

מחר יקומו אלף שיכונים
ושיר יעוף במרפסות
ושלל כלניות וצבעונים
יעלו מתוך ההריסות

כל זה אינו משל ולא חלום...

מחר כשהצבא יפשוט מדיו
ליבנו יעבור לדום
מחר כל איש יבנה בשתי ידיו
את מה שהוא חלם היום

כל זה אינו משל ולא חלום...

הימים שעוד נכוננו לנו עדית פאנק, חנן יובל

הימים שעוד נכוננו לנו
שיהיו נכונים, שיהיו רכונים
שיהיו מעלינו כמו כפות תמרים.

ואנחנו שני המינים,
נברך עליהם,
ובין כפות ידינו
ידריכו קשתם כוכבים רחוקים
להביט בנו מתוך הלילות,
ולא נבוש להיות מוארים בימים, בימים.

הימים שעוד נכוננו לנו...

והאפלה תביא תבונה אל לילותינו
ועין תהיה בנו זבת דמעות רכות
של דבש בחלב,
ושבעה מינים, פי שבעה מונים
בבגרותו יבשיל ליבנו.

הימים שעוד נכוננו לנו...